



HLAVNÝ BANSKÝ ÚRAD
Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica



SPRÁVA

**o stave bezpečnosti a ochrany zdravia pri
práci, vývoji pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a iných
poškodení zdravia z práce v SR za oblasť hlavného dozoru
štátnej banskej správy SR
za rok 2011**

Banská Štiavnica, Marec 2012

Podľa bodu B. 3 Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 475 z 11. júna 2003 minister práce, sociálnych vecí a rodiny každoročne predkladá na rokovanie vlády „*Informatívnu správu o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce*“ za predchádzajúci rok. V súlade s bodom B. 4 a B. 5 citovaného uznesenia je potrebné predložiť na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky podklady aj za oblasť pôsobnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov Slovenskej republiky. Podklady pre informáciu boli pripravené podľa obsahovej štruktúry správy za rok 2010. Podľa vyššie uvedených dokumentov Hlavný banský úrad vypracoval nasledujúcu informatívnu správu.

1. Úvod

Ústava Slovenskej republiky zaručuje zamestnancom právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Súbor všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä Zákoník práce, zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v oblasti pôsobnosti orgánov štátnej banskej správy zákon SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon SNR č. 51/1988 Zb.“), vytvárajú a podrobne upravujú zákonné podmienky vykonávania práce zaručujúce zamestnancom v potrebnej miere najmä ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci. Systémom zákonných opatrení sa u zamestnávateľov sleduje vytváranie a udržiavanie takých pracovných podmienok, ktoré okrem iného zaistia pri práci bezpečnosť a ochranu života a zdravia zamestnancov, ale aj bezpečnosť prevádzky. Práve dodržiavanie týchto predpisov môže viesť k splneniu zámerov prijatých v oblasti znižovania úrazovosti v Slovenskej republike. Tento zámer je jednoznačne deklarovaný v *Koncepcii bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2008 až 2012*, ktorá bola schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 114 z 20. februára 2008.

2. Orgány dozoru

Pri vykonávaní banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankým spôsobom, pri výrobe a používaní výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, ako aj pri ostaných činnostiach upravených zákonom č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, vykonávajú hlavný dozor Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady Slovenskej republiky. Ich kompetencie sú podrobne upravené v § 39, § 39a, § 40 a v § 41 zákona SNR č. 51/1988 Zb., ako aj v zákone č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z. z.“).

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ako ústredný orgán štátnej banskej správy, riadi výkon štátnej banskej správy, zabezpečuje a koordinuje v súčinnosti s ostatnými ústrednými orgánmi Slovenskej republiky úlohy medzinárodnej spolupráce v oblasti pôsobnosti štátnej banskej správy, rozhoduje o odvolaniach vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol Hlavný banský úrad.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány hlavného dozoru, vykonávajú hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 51/1988 Zb. a predpisov vydaných na ich základe a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, výučbu strelmajstrov, technických vedúcich odstrelov, odpaľovačov ohňostrojov, pyrotechnikov a predavačov pyrotechnických výrobkov, ako aj výrobu a používanie výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri výrobe, používaní na trhacie práce a ohňostrojné práce.

Sú tiež orgánmi dohľadu podľa zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj orgánmi, ktoré v súčinnosti s Inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky vykonávajú štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 261/2002 Z. z.“).

Taktiež sú kontrolnými orgánmi podľa § 23 písm. e) č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), ako aj orgánmi štátnej správy na úseku nakladania s ťažobným odpadom podľa § 17 písm. f) zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Miestna príslušnosť obvodných banských úradov je vymedzená v § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 333/1996 Z.z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti jednotlivých obvodných banských úradov.

3. Ciele, úlohy a priority dozorného orgánu v danom roku

Hlavnou úlohou Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky je presadzovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pracovných podmienok v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom, pri výrobe, uskladňovaní a používaní výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, ako aj pri ďalších činnostiach upravených zákonom č. 51/1988 Zb., a to podľa kompetencií vymedzených týmto zákonom. Hlavným cieľom pôsobenia orgánov štátnej banskej správy v tejto oblasti je vyžadovaním dodržiavania platných právnych predpisov zamestnancami, ako aj zamestnávateľmi presadiť vytváranie a udržiavanie zákonných podmienok vykonávania práce, ktoré zamestnancom v potrebnej miere zaisťujú najmä ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady majú každoročne okrem plnenia štandardných úloh v pláne hlavných úloh v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky stanovené aj osobitné úlohy. Tieto úlohy každoročne stanovuje Hlavný banský úrad na základe návrhov jednotlivých obvodných banských úradov podľa aktuálnych poznatkov z výkonu hlavného dozoru. Plneniu hlavných úloh je s ohľadom na ich aktuálnosť venovaná osobitná pozornosť. V roku 2011 medzi najvýznamnejšie úlohy patrili:

-
- a) účelové prehliadky v súčinnosti so Slovenskou obchodnou inšpekciou zamerané na nadobúdanie, uskladňovanie a predaj pyrotechnických výrobkov,
 - b) kontrola zameraná na zabezpečenie podzemných diel stavby „Kolektory v historickom jadre Bratislavy“,
 - c) kontroly zamerané na prevádzku, opravu a údržbu vozidiel používaných pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom,
 - d) účelové preverky so zameraním na plnenie povinností súvisiacich s evidenciou a registráciou pracovných úrazov, vykonanými opatreniami na odstraňovanie ich príčin, rizikovými prácami a prideľovaním OOPP zamestnancom vykonávajúcich tieto práce,
 - e) špecializované prehliadky zamerané na kontrolu plnenia povinností vyplývajúcich z vyhl. SBÚ č. 21/1989 Zb., vyhl. SBÚ č. 29/1989 Zb. a vyhl. SBÚ č. 50/1989 Zb. v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti (ďalej len „BČ“) a činnosti vykonávanej bankským spôsobom (ďalej len „ČVBS“),
 - f) kontroly zamerané na dopĺňovanie a aktualizáciu havarijných plánov a na výkon cvičných poplachov,
 - g) kontrolu prítomnosti alkoholu, omamných alebo psychotropných látok u zamestnancov v dozorovaných organizáciách a
 - h) hlavný dozor zameraný v súlade s prioritou č. 6 Koncepcie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v SR na r. 2008-2012 v záujme prevencie a zlepšenia dodržiavania predpisov na zaistenie BOZP bol vykonávaný takto:
 - kontroly u novovzniknutých organizácií boli zabezpečované prednostne v rámci výberu lokalít pre plnenie PHÚ v roku 2009 so zameraním len na organizácie, ktoré začali vykonávať dozorovanú činnosť
 - výkon hlavného dozoru v oblasti BOZP bol zameraný v prevažnej miere na vykonávanie prehliadok, čo je preventívnou činnosťou. Ostatná činnosť pozostávala z nutnosti vybavovania podaní v súlade so zákonom č. 51/1988 Zb. a správnym poriadkom
 - zameranie kontrol bolo nad 50 % smerované na malé a stredné organizácie v ktorých v roku 2008 nebola kontrola v oblasti BOZP vykonaná
 - úloha zabezpečovania výkonu hlavného dozoru v jednotlivých dozorovaných subjektoch v intervale 1 x ročne bola zabezpečovaná v rozsahu možností daných personálnymi, technickými a finančnými zdrojmi úradu.

Predmetom osobitných špecializovaných kontrol bol výkon trhacích prác, stav prevádzkovaných technických zariadení a aktuálnosť a vyhotovenie prevádzkovej dokumentácie. V súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. obvodné banské úrady sa aktívne zúčastňovali pri vykonávaní koordinovaných kontrol na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v dozorovaných organizáciách. Koordinované kontroly boli vykonávané podľa plánu koordinovaných kontrol podnikov na rok 2011, ktorý po prerokovaní s príslušnými orgánmi schválila Slovenská inšpekcia životného prostredia.

4. Subjekty kontrolované dozorným orgánom

Tak, ako v minulosti, aj v roku 2011 sa štruktúra organizácií z pohľadu počtu zamestnancov nezmenila a tak aj preto bolo najviac kontrolovaných subjektov z tejto kategórie zamestnávateľov do 49 zamestnancov. Takýchto organizácií (subjektov) bolo kontrolo-

vaných 323 (v roku 2010 – 459), čo je takmer 80 % z celkového počtu 405 kontrolovaných subjektov (v roku 2010 to bolo 75 % z celkového počtu kontrolovaných subjektov).

Pri výkone hlavného dozoru Hlavným bankovým úradom a obvodnými bankovými úradmi bolo v roku 2011 kontrolovaných celkom 405 subjektov, čo je menej o 211 subjektov, ako v roku 2010 (616 subjektov). Pokles počtu kontrolovaných subjektov bol hlavne dôsledkom znižovania verejných výdavkov, ktoré sa premietli aj do tabuľkového stavu bankových inšpektorov. Počty kontrolovaných subjektov v členení podľa právnej formy a počtu zamestnancov sú uvedené v tabuľke č. 1 prílohy tejto správy, z ktorej jednoznačne vyplýva, že dominantnou právnou formou sú akciové spoločnosti a spoločnosti s ručeným obmedzením.

5. Zistený stav v subjektoch kontrolovaných dozorným orgánom

V roku 2011 bolo v kontrolovaných subjektoch vykonaných v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) celkom 1 516 výkonov, čo je o 489 výkonov menej, ako v roku 2010 (t.j. pokles cca o 1/4). Napriek neustálej snahe zvýšenia podielu dozorných výkonov v zmysle interného predpisu pre inšpekcie je tento pokles pri znižovaní tabuľkových počtov zamestnancov na bankových úradoch pochopiteľný. Aj preto môžeme považovať za úspech udržanie počtu previerok stavu BOZP (kódy 22,23/A,B,F), kde oproti roku 2010, kedy bolo vykonaných 873 dozorných výkonov, bolo v roku 2011 vykonaných len o 40 úkonov menej, t.j. 833. Štatistický pokles dozorných úkonov najviac ovplyvnil pokles úkonov pri overovaní odbornej spôsobilosti (kód22/I), kde bol zaznamenaný pokles počtu až na polovicu oproti roku 2010. Vývoj počtu dozorných výkonov uvádza nasledujúci graf.



Pri výkone hlavného dozoru bolo pri previerkach stavu BOZP zistených 797 nedostatkov, čo je menej o 46 oproti roku 2010 (843 nedostatkov). Najčastejšími nedostatkami sú nedostatky v oblasti riadenia BOZP a organizácie práce, ako aj nedostatky na strojných a elektrických zariadeniach, vrátane vyhradených technických zariadení.

Celkové možno konštatovať, že organizácie pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankovým spôsobom a ďalších činnostiach upravených zákonom č. 51/1988 Zb. sa riadia požiadavkami už uvedených všeobecných záväzných právnych predpisov. Porušenia týchto predpisov síce nie sú ojedinelé a sú spravidla priamo úmerné času a finančným prostriedkom venovaným na účely bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany vedenia organizácií. Tak, ako je uvedené v kapitole 9, za sledované obdobie došlo v súvislosti s poklesom počtu zistených porušení predpisov aj k výraznému poklesu celkovej úrazovosti a pokles nastal aj v závažnosti pracovných úrazov.

Prehľad dozorných výkonov, porušení predpisov podľa objektov a podľa kódov štatistickej klasifikácie sú špecifikované v tabuľkách č. 2, 3 a 4 prílohy tejto správy. Ako vyplýva z tabuľky č. 4, štruktúra podľa kódov štatistickej klasifikácie ekonomických činností sa v posledných troch rokoch nemení.

6. Najzávažnejšie zistenia dozorného orgánu v kontrolovaných subjektoch

Tak, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2011 k najzávažnejším zisteným nedostatkom patria nedostatky zistené v oblasti dodržiavania predpisov upravujúcich bezpečnosť práce a prevádzky pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom pri dobývaní ložísk nerastov, nedostatky v prevádzkovej dokumentácii ako aj v dokumentácii pri prevádzkovaní vyhradených technických zariadení, zabezpečovaní objektov alebo pracovísk podľa predpisov na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky ako aj nedostatky pri používaní výbušnín na trhacie práce.

Medzi najzávažnejšie zistenia patrí určite zistenie, že činnosti vykonávajú zamestnanci bez požadovanej odbornej spôsobilosti, a to najmä na pozíciách zodpovedného vedúceho zamestnanca, vedúceho likvidácie havárie, inšpekčnej služby, bezpečnostného technika a dokladov o odbornej spôsobilosti na činnosti na vyhradených technických zariadeniach. Z toho vyplýva aj neodborné riadenie činností, ako nevykonávanie predpísaných prehliadok pracovísk a kontrol dodržiavania prevádzkovej dokumentácie, nedodržiavanie rozsahu a lehôt prehliadok elektrických zariadení a nezaznamenávanie výsledkov prehliadok predpísaným spôsobom. Sem patria aj nedostatky zisťované v systéme oboznamovaní a informovaní zamestnancov, ktoré sa ukazuje ako veľmi formálne a tak nespĺňa ani svoj účel a nie je ani prínosom pre bezpečné správanie sa zamestnancov na pracovisku. Patria tu aj nedostatky zistené v prevádzkovej dokumentácii, v ktorej chýba určenie a posúdenie rizík a prijatie zodpovedajúcich opatrení.

Opätovne bolo zistené, že organizácie predávajúce pyrotechnické výrobky predávajú v priestoroch obchodných reťazcov, ktoré slúžia ako únikové cesty. Nie sú dodržiavané obloženia predajných pultov (obchodných priestorov), pretože vo viacerých prevádzkach a predajniach boli zistené väčšie ako povolené množstvá (100 kg). Predajcovia majú predajne často preložené (s viac ako 100 kg pyrotechnických výrobkov) a navyše predajné pulty, ktoré sú súčasťou predajní majú označené ako príručný sklad a v ňom majú uložené ďalšie pyrotechnické výrobky. V nejednom prípade sa v predajni nachádzalo dokonca viac ako 400 kg pyrotechnických výrobkov.

Na úseku dopravy sa často opakujú nedostatky v tom, že organizácie neoznačujú účelové komunikácie príslušným dopravným značením podľa osobitných predpisov a nevyznačil výstražnými tabuľkami, dopravnými značkami, prípadne nahrnutím zeminy na miesta, kde hrozí nebezpečenstvo zrútenia alebo zasypania vozidla (okraj rezu a pracovnej plošiny lomu, násypu alebo skládky). Samostatným prípadom sú porušenia predpisov pri používaní dopravníkov, najmä s fatálnymi dôsledkami (úrazy až amputácie končatín).

Na úseku prevencie pracovných úrazov organizácie neposkytovali osobné ochranné pracovné prostriedky (OOPP) zamestnancom pre všetky práce vykonávané pri BČ a ČVBS. Organizácie neoboznamovali (preukázateľne) zamestnancov s nebezpečenstvami, pred ktorými ich používanie OOPP chráni, nepoučil ich o správnom používaní OOPP a

nesprístupnil zamestnancom informácie o každom type OOPP, ktoré zamestnanci potrebujú na jeho používanie.

To, že väčšina zistených nedostatkov v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky vyplýva z nedostatočnej praxe, ako aj odborného vzdelania zamestnancov, ktorí predmetnú činnosť vykonávajú, sa len potvrdilo aj uplynulom roku. Toto tvrdenie je podložené vývojom príčin pracovných úrazov, kde jednoznačne prevažujú skupina 8 - Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia a skupina 12 - Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon. Z pohľadu skupín zdrojov pracovných úrazov jednoznačne prevažuje skupina V. – Materiál, bremená, predmety, ktorá predstavuje viac ako 50 % všetkých pracovných úrazov. Podrobné údaje o pracovnej úrazovosti sú uvedené v tabuľkách č. 7 až 13.

7. Nápravné opatrenia dozorného orgánu

Za účelom zabezpečenia nápravy - odstránenia zistených nedostatkov - banský inšpektori v súlade so zákonnými kompetenciami už počas inšpekčných prehliadok, prípadne vyšetrovania mimoriadnych udalostí vykonávajú príslušné zákonné opatrenia priamo na mieste v kontrolovaných subjektoch tým, že vydajú záväzný príkaz na odstránenie zistených nedostatkov. V nevyhnutných prípadoch, pri ktorých došlo k zrejmému a bezprostrednému ohrozeniu verejného záujmu, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti prevádzky a technických zariadení a ktoré nebolo možné ihneď na mieste odstrániť, bolo banskými inšpektormi priamo na mieste nariadené zastavenie prevádzky, alebo jej časti, prípadne konkrétnych technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia nedostatkov. V osobitných prípadoch obvodné banské úrady na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky nariad'ovali vykonanie nevyhnutných opatrení na odstraňovanie zistených nedostatkov vydaním rozhodnutia úradu. So zámerom predísť opakovaniu vzniku obdobných skutočností, banské úrady nariaďujú aj technologické a bezpečnostné opatrenia so zámerom zaistenia zvýšenia bezpečnosti práce a minimalizovania ohrozenia života a zdravia pracovníkov pri závažných pracovných úrazoch, haváriách a mimoriadnych udalostiach. Následne boli vo viacerých prípadoch vykonané kontroly plnenia opatrení.

Prehľad rozhodnutí podľa druhu vo veci zákazu prevádzky strojných zariadení vydaných orgánmi štátnej banskej správy je uvedený v tabuľke č. 6 prílohy tejto správy. Z prehľadu vyplýva, že počet rozhodnutí v roku 2011 na tomto úseku klesol oproti roku 2010 o 2. Rozhodnutia o nariaďovaných opatreniach, resp. priamo o zákaze činnosti boli zamerané najmä do oblasti prevádzky strojných a elektrických zariadení.

8. Sankčné opatrenia dozorného orgánu

Súčasťou nápravných opatrení boli aj sankčné opatrenia orgánov hlavného dozoru. V súvislosti s porušovaním predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri vykonávaní činností podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy boli ukladané sankcie.

Jednotlivcom bolo uložených 36 blokových pokút (oproti 40 blokovým pokutám v roku 2010) a 16 pokút v správnom konaní (oproti 2 pokutám v roku 2010) v celkovej výške 1 798 € oproti 1 061 € v roku 2010, čo predstavuje nárast takmer o 70 %.

Organizáciám bolo uložených v správnom konaní 25 pokút, v celkovej výške až 103 510 € (oproti 35 pokutám vo výške 46 243 € v roku 2010), čo predstavuje nárast takmer o 125 %.

Prehľad o uložených pokutách s porovnaním s predchádzajúcimi rokmi je v tabuľke č. 5 prílohy tejto správy.

9. Stav a vývoj pracovných úrazov a chorôb z povolania

Vykonávanie činností v bezprostrednom styku s horninovým masívom v podzemí, ale aj na povrchu je spojené s neustálym rizikom ohrozenia a poškodenia zdravia v dôsledku úrazov a chorôb z povolania. Takáto práca je totiž sústavne vykonávaná v prostredí neustáleho rizika poškodenia zdravia zamestnancov v dôsledku neustáleho pôsobenia nepriaznivých vonkajších vplyvov ako je prašnosť, hluk, vibrácie, vlhkosť, teplo, chlad a iné. V dôsledku pôsobenia vonkajších nepriaznivých vplyvov, ktoré nie je možné v súčasnej dobe spoľahlivo vylúčiť, pretrváva zvýšené ohrozenie zdravia i života zamestnancov a tým aj k vyššiemu výskytu pracovných úrazov a chorôb z povolania. Na stav úrazovosti má nepriaznivý vplyv aj súčasný vývoj v spoločnosti, kedy sa povolania spojené s ťažobnou činnosťou stali neatraktívne. Stredné, ako aj vysoké školy, prestali vychovávať bankých odborníkov, čo sa priamo prejavuje na znižovaní odbornej spôsobilosti zamestnancov a tým aj na zvyšovaní rizika ich ohrozenia v dôsledku pôsobenia vplyvov prostredia.

Vývoj pracovnej úrazovosti v roku 2011 možno, v absolútnych číslach, ako aj závažnosti ich následkov, v porovnaní s rokom 2010 považovať za priaznivejší a aj celkový trend vo vývoji pracovnej úrazovosti je v posledných rokoch priaznivý. Je odrazom stavu kvality zamestnancov, rizika práce v podzemných prevádzkach uhoľných ako aj neuholných baní (kde došlo v sledovanom období k prevažnému počtu registrovaných pracovných úrazov), ale aj odrazom vykonávanej prevencie, najmä inšpekčnej činnosti.

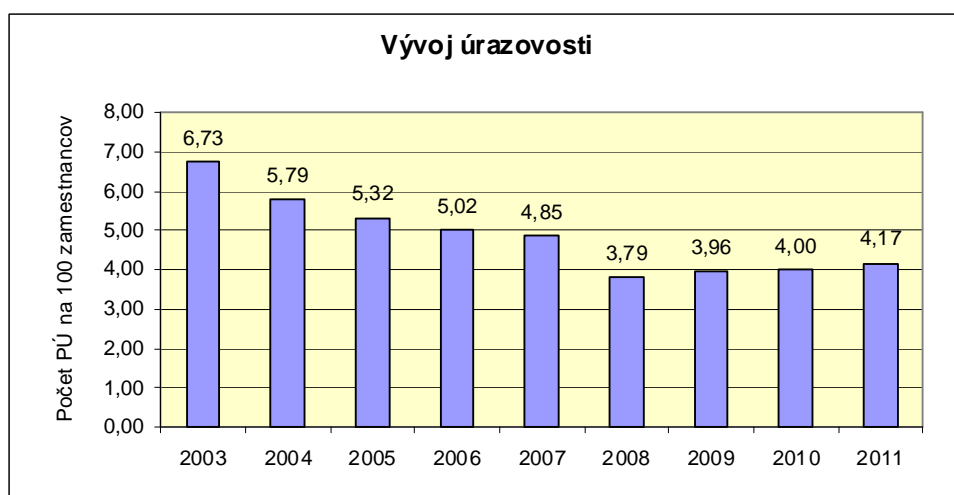
V roku 2011 došlo k jednému smrteľnému pracovnému úrazu (oproti 4 v roku 2010 a 23 v roku 2009), aj tento vznikol pri dopravnej nehode na verejnej komunikácii a preto ho ani príslušný obvodný banký úrad nevyšetroval ale PZ SR. Významne klesol aj počet prípadov ťažkej ujmy na zdraví, a to z 9 prípadov v roku 2010 na 3 v roku 2011. Taktiež poklesla pracovná úrazovosť v absolútnych číslach, keď v roku 2011 bolo zaznamenaných 274 registrovaných pracovných úrazov oproti 294 registrovaných pracovných úrazov v roku 2010, čo predstavuje ďalší pokles o 7 %. Ešte priaznivejšie sú údaje z pohľadu klasifikácie závažnosti pracovných úrazov, pretože zo všetkých registrovaných pracovných úrazov len v troch prípadoch išlo o pracovné úrazy s ťažkou ujmovou na zdraví..

V roku 2011 Obvodný banký úrad v Prievidzi ukončil vyšetrovanie príčiny mimo-riadnej udalosti, ktorá sa stala dňa 10.08.2009, následkom ktorej došlo k úmrtiu 20 baníkov v podzemí organizácie Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., – ťažobný úsek Handlová – Východná šachta a vyhotovil o tom odborný posudok.

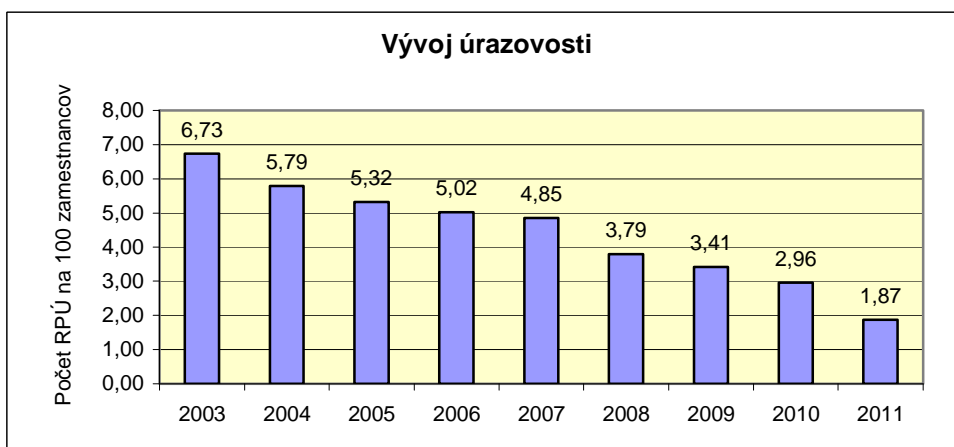
Z tohto pohľadu, v porovnaní s rokom 2010, možno stav úrazovosti považovať za zlepšujúci. Táto skutočnosť však neodrážajú údaje o koeficiente úrazovosti, ktorý vyjadruje počet úrazov na 100 zamestnancov. Hodnota tohto ukazovateľa sa totiž mierne zmenila zo 4,00 v roku 2010 na 4,17 v roku 2011 pri zohľadnení počtu všetkých zaevidovaných pracovných úrazov. Banské úrady majú však úplný prehľad len o registrovaných pracov-

ných úrazoch a údaje o ostatných, resp. iných pracovných úrazoch nie sú ani za uplynulé roky úplné. Preto je objektívnejšie pri sledovaní vývoja úrazovosti vychádzať z koeficienta úrazovosti, ktorý vychádza z počtu registrovaných pracovných úrazov. V tomto prípade sa koeficient úrazovosti oproti roku 2010, kedy bol 2,96 zlepšil na 1,87 v roku 2011.

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že v systéme štatistických ukazovateľov predstavujú ostatné úrazy, t.j. pracovné úrazy, ktoré si vyžadujú pracovnú neschopnosť maximálne 3 dni podstatnú časť, t.j. viac ako dvojnásobok registrovaných pracovných úrazov a tá nepriaznivo ovplyvňuje štatistické ukazovatele. Z údajov uvedených v podkladových tabuľkách teda vyplýva, že úrazovosť klesá aj napriek mierne zvýšenému počtu zamestnancov v dozorovaných organizáciách. Tu je potrebné poznamenať, že vykazovanie počtu zamestnancov zo strany organizácií je neustálym problémom z dôvodu rozlišovania počtu zamestnancov podliehajúcim výkonu hlavného dozoru. Vývoj tohto ukazovateľa je zrejmy z nasledujúcich grafov.



Vývoj pracovnej úrazovosti podľa počtu všetkých pracovných úrazov



*Vývoj pracovnej úrazovosti podľa počtu registrovaných pracovných úrazov
(do roku 2008 sa sledoval len počet registrovaných pracovných úrazov)*

Za základný a rozhodujúci prvok v znižovaní počtu a závažnosti pracovných úrazov sa jednoznačne považuje prevencia. Pokiaľ ide o samotný počet inšpekcí došlo síce k miernemu poklesu zo 766 v roku 2010 na 753 v roku 2011, no podotýkame, že na začiatku roka 2011 došlo zníženiu tabuľkového počtu banských inšpektorov z dôvodu znižovania

výdavkov verejnej správy o 10 %. A tak aj celkovo došlo k poklesu dozorných výkonov oproti roku 2010 z 2 005 na 1 516 dozorných výkonov v roku 2011. Je to najmä dôsledkom poklesu úkonov pri overovaní odbornej spôsobilosti, udeľovaní výnimiek a poradenskej činnosti.

10. Spolupráca dozorného orgánu

Spolupráca v oblasti BOZP sa realizovala s Odborovým zväzom pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu SR, Slovenskou banskou komorou, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou spoločnosťou pre vŕtacie a trhacie práce, Slovenským ústavom technickej normalizácie, niektorými SKTC. V oblasti výbušnín a vyšetrovania závažných pracovných úrazov banské úrady spolupracujú s krajskými a okresnými riaditeľstvami Policajného zboru SR a s Kriminalistickým a expertíznym ústavom a v oblasti predaja pyrotechnických výrobkov aj so Slovenskou obchodnou inšpekciou. So Slovenskou obchodnou inšpekciou spolupracuje Hlavný banský úrad aj na úseku chemických látok a zástupca Hlavného banského úradu je členom poradnej komisie vo vzťahu k uplatňovaniu nariadenia REACH na Slovensku. V rámci konzultácií a prípravy vysokoškolsky vzdelaných odborníkov v oblasti baníctva pokračovala spolupráca s fakultou BERG a Strojníckou fakultou Technickej univerzity v Košiciach.

Už tradične existuje dobrá spolupráca s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky ako aj Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v rôznych oblastiach, okrem iného najmä v legislatívnej oblasti pri príprave návrhov predpisov súvisiacich s výkonom hlavného dozoru.

Banské úrady spolupracujú aj s Národným inšpektorátom práce, ako aj jednotlivými krajskými inšpektorátmi práce (napr. pri určovaní hranice dozoru nad BOZP pri výstavbe podzemného zásobníka zemného plynu Gajary – Baden organizácie Nafta, a.s. Bratislava).

V súlade so zákonom č. 261/2002 Z.z. boli vykonávané koordinované kontroly na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v podnikoch, na ktoré sa vzťahuje tento zákon v súčinnosti so Slovenskou inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky.

Dobrá spolupráca bola aj so Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce v Banskej Bystrici pri výučbe v strelmajstrovských kurzoch (lektorská činnosť) a s ďalšími organizáciami pri vykonávaní lektorskej a prednáškovej činnosti zameranej na odbornú prípravu odborne spôsobilých zamestnancov organizácií.

Ďalej, obvodné banské úrady spolupracovali s krajskými úradmi a obvodnými úradmi životného prostredia v obvode svojej pôsobnosti pri povoľovaniach banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom v príslušných okresoch, či krajoch pri riešení problémov súvisiacich s ochranou prírody a krajiny pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom (napr. pri riešení spôsobu likvidácie ekologickej záťaže – znečistenia podzemných vôd ropnými látkami vzniknutej pri banskej činnosti – ťažbe ropy organizáciou Nafta, a.s., Bratislava).

Vzhľadom k účinnosti zákona č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa nadviazala spolupráca s Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby v oblasti zabezpečovania funkčnosti tzv. jednotných kontaktných miest, ktoré boli alokované na obvodných úradoch všeobecnej štátnej správy.

Zástupca Hlavného banského úradu je členom stálej pracovnej skupiny pre bezpečnosť práce v baniach v rámci Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci Európskej Komisie. Stála pracovná skupina sa zaoberá otázkami týkajúcimi sa bezpečnosti

a ochrany zdravia pri práci v baniach. Okrem iného vypracováva pripomienky ku Komisiou navrhutej legislatíve, ktorá môže mať významný dopad na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v baniach a inom ťažobnom priemysle. Vytvorenie stálej pracovnej skupiny si vyžiadalo výnimočné postavenie baní z pohľadu špecifických pracovných podmienok, rizík, častej zmeny pracovných podmienok, nebezpečenstva výbuchov, výskytu výbušných plynov, požiarov a pod.

Zástupca Hlavného banského úradu je taktiež členom poradného výboru ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pre otázky v oblasti BOZP, tzv. Koordináčného výboru pre BOZP. Podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zriadil v roku 2010 svoj poradný orgán, tzv. Kolégium podpredsedu vlády pre otázky súvisiace s prácou, ochranou práce a bezpečnosťou pri práci, ktorého členom je aj zástupca Hlavného banského úradu.

11. Hodnotenie stavu ochrany práce v roku 2010 v SR

Poznatky získaných inšpekčnou činnosťou v roku 2011 aj naďalej poukazujú na skutočnosť, že starostlivosť o BOZP stále nie je v popredí záujmu značného počtu preverovaných subjektov. Úroveň pracovných podmienok a starostlivosť o BOZP a BP stále viac odzrkadľuje ekonomické možnosti zamestnávateľov, pretože zamestnávatelia odôvodňujú neplnenie niektorých úloh v oblasti ochrany práce predovšetkým zlým ekonomickým stavom organizácie. Zistený stav je však aj dôsledkom nedostatočného právneho vedomia zamestnancov, ako aj zamestnávateľov samotných, ktorí dávajú väčší dôraz na odstraňovanie nedostatkov zistených orgánmi hlavného dozoru, ako na vlastnú prevenciu.

Z poznatkov získaných pri vykonávaní hlavného dozoru vyplýva, že starostlivosť o BOZP je zo strany zamestnávateľov často minimálna a zväčša formálna. Výnimkou sú spravidla veľké organizácie a organizácie so zahraničným kapitálom, kde je starostlivosť o BOZP a BP už samozrejmosťou. V niektorých prípadoch prevláda nezáujem zamestnávateľov o zabezpečovanie uspokojivých pracovných podmienok a uprednostňovanie hospodárskych a obchodných záujmov. Aj toto platí to predovšetkým v prípade malých zamestnávateľov a u samostatne podnikajúcich fyzických osôb. Vyskytujú sa nebezpečné pracovné postupy, zlá organizácia práce, nebezpečné zariadenia a rizikové práce, pri ktorých sa častejšie vyskytujú prípady ohrozenia, či priamo poškodenia zdravia.

Výsledkom takého prístupu je chýbajúci systémový prístup k problematike BOZP. Nízka pozornosť sa venuje posudzovaniu rizík, spolupráca vedúcich zamestnancov a zamestnancov je často neuspokojivá a formálna, kvalita oboznamovania zamestnancov s problematikou BOZP je nedostatočná a zbytočne zaťažuje zamestnávateľov aj zamestnancov, pretože sa u nich míňa účinkom. Pritom mnohé opatrenia na úseku BOZP a BP, hlavne organizačné, sa dajú realizovať bez akýchkoľvek, resp. minimálnych finančných nákladov.

Je potrebné poukázať, že dôsledky hospodárskej krízy sa naďalej prejavujú aj v organizáciách vykonávajúcich BČ a ČVBS. Ťažba sa stále nedostáva do pôvodných objemov pre nedostatočný odbyt produkcie, tým je tvorba zisku nižšia a použité prostriedky na BOZP sú tiež nižšie.

Ako sa ukazuje, zásadným problémom je kvalifikácia, resp. odborná spôsobilosť zamestnancov. Pri dnešnom rozvoji prác najmä v podzemí (výstavba tunelov, rast ťažby podzemným spôsobom, odliv hotových zamestnancov do zahraničia a pod.) takýto zamestnanec už doslova akútne chýbajú. Stredné a vysoké školstvo nemá podporu od takýchto za-

mestnávateľov a neprodukuje kvalifikovaných perspektívnych zamestnancov. Na pozície sú prijímaní zamestnanci bez akýchkoľvek odborných znalostí a najmä bez skúsenosti v náročnom banskom prostredí. A tak veľká neskúsenosť, nezodpovedajúce vzdelanie, chýbajúca odbornosť a minimálna odborná prax sú ideálnou kombináciou na vznik krízových situácií. Toto konštatovanie platí mnohonásobne pri prevádzkach v podzemí uhoľných, ale aj neuholných baní, kde sa stala prevažná väčšina všetkých registrovaných, ale aj ostatných pracovných úrazov.

Pre rozbehnutie niektorých krokov v oblasti zabezpečenia odborníkov MH SR si v minulosti vyžiadalo podklady o organizáciách, v ktorých je predpoklad potreby banských odborníkov so stredným, stredným odborným a vysokoškolským vzdelaním, čo sa napokon riešilo centrálné. Odborníci však naďalej pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom chýbajú a jediné čo sa zabezpečuje a čím sa tento stav rieši, je vydávanie výnimiek nielen zo vzdelania, ale aj z príslušného smeru, a čo je najhoršie aj z praxe. Takýto postup je len odrazom skutočnosti, že ani existujúce odborné školy nevedia získať žiakov a študentov.

Napriek zisteným nedostatkom a vyššie uvedeným konštatovaniam možno v dozorovaných organizáciách pozorovať neustály pokles pracovnej úrazovosti. Dôležitú úlohu tu zohráva aj neustále zvyšovanie technickej úrovne používaných technických zariadení.

12. Opatrenia dozorného orgánu na zlepšenie stavu

Pre zlepšenie stavu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky je v nasledujúcom období potrebné naďalej realizovať uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 114 z 20. februára 2008, ktorým sa schvaľuje „*Koncepcia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v SR na roky 2008 – 2012*“ a ktoré bolo rozpracované na podmienky výkonu hlavného dozoru.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej banskej správy vykonávajúce hlavný dozor podľa § 39 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 51/1988 Zb., pre zlepšenie stavu v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky v oblasti svojej pôsobnosti zameriavajú výkon dozornej činnosti najmä na:

- a) dosiahnutie znalosti bezpečnostných predpisov u zodpovedných vedúcich zamestnancov v rozsahu potrebnom pre odborné a bezpečné riadenie vykonávanej činnosti;
- b) vyžadovanie dokonalej znalosti všetkých predpisov, technologických a pracovných postupov zamestnancami, ktoré sa vzťahujú na vykonávané činnosti;
- c) vyžadovanie zvýšenej kontroly orgánmi odborného dozoru a odborné a personálne posilnenie týchto orgánov v dozorovaných organizáciách;
- d) venovanie zvýšenej pozornosti malým a stredne veľkým podnikom vo všetkých oblastiach BOZP a BP;
- e) sledovanie a vyhodnocovanie vývoja úrazovosti a chorôb z povolania na každej úrovni a kontrolnú a poradenskú činnosť zamerať na oblasti a subjekty s nepriaznivým vývojom, navrhnúť potrebné opatrenia vrátane prípadných zmien v predpisoch;
- f) zvýšenú pozornosť bezpečnostným predpisom pri vykonávaní vstupných školení novoprijatých zamestnancov u rizikových skupín najmä u mladých zamestnancov ako aj tým, ktorí predtým nepracovali pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom;

-
- g) zabezpečenie pravidelnosti a odbornej úrovne opakovaných školení pri zohľadnení konkrétnych podmienok jednotlivých pracovísk;
 - h) dôslednejšie využívanie sankčných opatrení pri opakovanom, prípadne častom porušovaní technologickej disciplíny a predpisov upravujúcich BOZP,
 - i) vo vzťahu k banským inšpektorom prehodnotiť technické vybavenie banských inšpektorov (opatrenie č. 9 podľa prílohy k Uzneseniu vlády č. 475/2003), ktoré doteraz nebolo realizované. Prehodnotenie je potrebné vykonať z dôvodu, že banskí inšpektori vykonávajú inšpekčnú činnosť v prašných povrchových ako aj podzemných prevádzkach, vykonávajú rôzne povoloňacie konania, súčasťou ktorých je aj miestne zisťovanie (ohliadka pracovísk a objektov) a súčasné technické vybavenie banských inšpektorov nezodpovedá súčasným požiadavkám.

Ako príklad preventívneho opatrenia uvádzame nariadenie pracovného prerokovania výsledkov úrazovosti po zistení nadmernej úrazovosti v organizácii SMZ, a.s. Jelšava, ktorých vyhodnotenie sa uskutočnilo vo februári 2011. Za rok 2010 (do augusta) bolo zaevidovaných 53 pracovných úrazov, z ktorých bolo 36 registrovaných a 17 evidovaných. V porovnaní s rokom 2009 došlo za sledované obdobie k zvýšeniu o 16 registrovaných pracovných úrazov, čo predstavovalo nárast až o 80%. Z uvedených 36 pracovných úrazov bolo zaregistrovaných 5 v podzemí. Preto bolo nariadené pracovné prerokovanie, kde boli navrhnuté a prijaté viaceré výchovné a organizačné opatrenia. Pri jednom pracovnom úraze s následkom smrti boli prijaté viaceré technicko-organizačné opatrenia. Tieto opatrenia prispeli k tomu, že za ostatné štyri mesiace v kalendárnom roku 2010 boli zaregistrované len 3 pracovné úrazy čím úrazovosť rapídne klesla. Aj takáto iniciatíva banského úradu prispela zníženiu pracovnej úrazovosti.

Zásadným spôsobom do plnenia týchto úloh však zasahujú finančné, materiálne a personálne možnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov, ktoré boli ešte v rámci znižovania verejných výdavkov krátené paušálne o 10 % a ktorými nie je možné dôsledne plniť všetky uložené úlohy. Napriek tomu, že v uvádzanom uznesení vlády ohľadom Konceptie BOZP je na ústredných orgánoch, resp. priamo na ministroch jednotlivých rezortoch zodpovednosť za zabezpečenie financovania Konceptie BOZP, Hlavný banský úrad nemal ani v roku 2011 osobitne vyčlenené finančné prostriedky priamo na realizáciu tejto koncepcie.

Ak pominieme opatrenia vyplývajúce z koncepcie BOZP, za účelom zlepšenia stavu BOZP a BP, a to najmä za účelom bezodkladného odstránenia zistených nedostatkov, boli obvodnými banskými inšpektormi vydávané záväzné príkazy na odstránenie zistených nedostatkov a obvodnými banskými úradmi boli vydávané rozhodnutia o nariadení nevyhnutných opatrení na zaistenie BOZP a BP. V závažných prípadoch boli ukladané sankcie zamestnancom v blokovom konaní a rozhodnutím v správnom konaní tak zamestnancom, ako aj organizáciám. Boli tiež častejšie vykonávané následné námatkové kontroly.

V rámci zvyšovania povedomia o BOZP a znalosti predpisov zorganizovali Hlavný banský úrad, obvodné banské úrady v Košiciach a v Spišskej Novej Vsi a Slovenský zväz výrobcov kameniva rôzne semináre a školenia, z ktorých napríklad len na celoslovenskom seminári vo Vyhniciach vo februári 2011 a vo Vysokých Tatrách v júni 2011 zúčastnilo takmer cca 150 zamestnancov dozorovaných organizácií.

13. Činnosť dozorného orgánu

13.1 Personálne údaje

Výkon hlavného dozoru v oblasti bezpečnosti práce a tým vlastne aj dosiahnuté výsledky v roku 2011 zabezpečovalo už len 19 banských inšpektorov (v roku 2010 to bolo ešte 21 banských inšpektorov), z toho okrem vedúcich oddelení bezpečnosti (po jednom na 6-tich úradoch) to boli 2 ústrední banskí inšpektori na Hlavnom banskom úrade (traja v roku 2010) a 11-ti obvodní banskí inšpektori na piatich obvodných banských úradoch (12-ti v roku 2010).

Uvedený stav je tak v rozpore s prioritou č. 6 Koncepcie BOZP, ktorá hovorí o „...odbornom a početnom posilnení ľudských zdrojov na výkon inšpekcie za účelom navýšenia počtu dozorných aktivít, na zlepšenie fungovania a účinnosti dozorných orgánov a v záujme rozvoja ich preventívnych praktík...“, ako aj druhou úlohou vyplývajúcou z Prílohy č. 3 pre Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Takýto stav je taktiež v rozpore s úlohou F. 2 uvedenou v Prílohe č. 1 Koncepcie BOZP, podľa ktorej je potrebné: „Zabezpečiť zodpovedajúce finančné zdroje a podmienky na efektívny výkon inšpekcie práce, štátneho zdravotného dozoru a hlavného dozoru vo všetkých oblastiach v ich pôsobnosti vrátane odborného vzdelávania a primeraného finančného ohodnotenia inšpektorov práce, osôb vykonávajúcich štátny zdravotný dozor a hlavný dozor tak, aby bolo možné ich činnosť viac zamerať na preventívnu činnosť podľa odporúčaní SLIC a štandardov Spoločenstva.“. Ak si tento stav premietneme do dlhodobu pretrvávajúcej situácie s takmer 3 násobne vyšším ukazovateľom úrazovosti oproti celoštátnemu priemeru, tak túto situáciu v personálnom a materiálnom zabezpečení musíme aj naďalej považovať za nežiaducu.

13.2 Výkony v štátnej banskej správe

Ako už bolo uvedené v kapitole 5, pokiaľ ide o samotný počet inšpekcí (v tabuľke č. 2 označených ako previerky pod kódmi 22,23/A,B,F) došlo síce k miernemu poklesu počtu inšpekcí, ale je to potrebné považovať, vzhľadom na uvádzanú situáciu v personálnom a materiálnom vybavení banských úradov, za úspech.. Celkovo však došlo k poklesu dozorných výkonov oproti roku 2010 z 2 005 na 1 491 v roku 2011, t.j. takmer o 25 %.

13.3 Poradenská činnosť

V rámci bezplatnej poradenskej činnosti v roku 2011 poskytli orgány štátnej banskej správy 103 poradenstiev z oblasti BOZP, čo je tiež znížený počet oproti roku 2010 (195 poradenstiev). Prehľad je uvedený v tabuľke č. 2 prílohy správy. Poradenstvo bolo najčastejšie poskytované v oblasti bansko-bezpečnostných predpisov, technických zariadení a to najmä v rámci projektovej prípravy a ďalej v oblasti evidencie a registrácie pracovných úrazov.

13.4 Poskytovanie informácií

Informácie orgánmi štátnej banskej správy boli poskytované v súlade so zákonom č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o slobode informácií), pričom čiastočne súviseli s poradenskou činnosťou. V roku 2011 banské úrady zaevidovali 62 žiadostí o informáciu.

13.5 Sťažnosti a podnety

Na Hlavnom banskom úrade a na obvodných banských úradoch SR nebola ani v roku 2011 prijatá žiadna sťažnosť v súvislosti s BOZP a BP (v roku 2010 – 0 a v roku 2009 - 13 sťažností). Na banských úradoch bolo prijatých celkom 17 podnetov (v roku 2010 33 podnetov a v roku 2009 28 podnetov). Tieto podnety boli spravidla podnetom na vykonanie inšpekcie. Podnety smerovali najmä do oblastí vykonávania banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom v rozpore s vydanými povoleniami, či bez povolenia, ako aj nedodržiavania zásad BOZP a BP a pracovných podmienok organizáciami. Z týchto podnetov boli dva anonymné podnety vo veci skladovania a predaja pyrotechnických výrobkov v obchodnej sieti. Pri kontrole bolo ale zistené, že išlo o neopodstatnené podnety.

13.6 Príprava predpisov a technická normalizácia

V oblasti legislatívy sa bankí inšpektori Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov aktívne zúčastňovali na tvorbe a príprave novely zákona č. 51/1988 Zb., ktoré boli aj v roku 2011 pripravované v súvislosti s prípravou nového zákona o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii. Taktiež sa významnou mierou podieľali na príprave samotného zákona o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii, ako aj jeho vykonávacích predpisoch.

V oblasti technickej normalizácie Hlavný banký úrad spolupracuje so Slovenským ústavom technickej normalizácie (SÚTN) pri preberaní technických noriem z európskych noriem podľa požiadaviek SÚTN. Najväčšie zastúpenie posudzovaných noriem majú normy z oblasti elektrických inštalácií a vyhradených technických zariadení a výbušnín.

14. Záver

Pre zvýšenie účinnosti a efektívnosti inšpekčnej činnosti pri výkone hlavného dozoru Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov Slovenskej republiky je potrebné pokračovať v plnení úloh, ktoré vyplývajú z „*Koncepcie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2008 až 2012*“, ktoré boli rozpracované na podmienky Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov SR. Zásadnou úlohou je prehlbovanie odbornej úrovne banských inšpektorov a zabezpečenie ich primeraného ohodnotenia, ako aj technické vybavenia, so zámerom vytvorenia reálnych predpokladov pre zabezpečenie zníženia úrazovosti do roku 2012.

Príloha: Tabuľky 1 - 13

V Banskej Štiavnici: 22.3.2012

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík
predseda úradu

Počet subjektov kontrolovaných v roku 2011

Právna forma subjektu	Počet subjektov					
	Počet zamestnancov subjektu					
	0	1 -9	10-49	50-249	250 a viac	SPOLU
Fyzické osoby spolu	1	45	2	0	0	48
Verejná obchodná spoločnosť	0	2	0	0	0	2
Spoločnosť s ručením obmedzeným	2	92	89	26	7	216
komanditná spoločnosť	0	0	0	0	0	0
Nadácia	0	0	0	0	0	0
Nezisková organizácia	0	0	0	0	0	0
Akciová spoločnosť	0	12	20	18	22	72
Družstvo	0	12	2	1	0	15
Spoločnosť vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	1	1	0	3	0	5
Štátny podnik	1	2	4	2	2	11
Národná banka Slovenska	0	0	0	0	0	0
Rozpočtová organizácia	0	0	0	0	0	0
Príspevková organizácia	0	1	4	0	0	5
Verejnoprávna inštitúcia	0	0	0	0	0	0
Zahraničná osoba	0	0	0	0	0	0
Sociálna a zdravotné poisťovne	0	0	0	0	0	0
Združenie (zväz, spolok, ...)	0	2	0	0	0	2
Cirkevná organizácia	0	0	0	0	0	0
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	1	9	2	0	0	12
Krajský a okresný úrad	0	0	0	0	0	0
Samosprávny kraj, úrad samospr. kraja	0	0	0	0	0	0
Iné	3	7	6	0	1	17
SPOLU	9	185	129	50	32	405

Prehľad dozorných výkonov

Kód	B O Z P	Počet výkonov				% porovnanie 2011/2010
		2008	2009	2010	2011	
22/A	Previerky stavu BOZP	408	714	693	625	90
22/B	Mimoriadne previerky	27	35	24	53	221
22/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	51	47	49	75	153
22/C	Účasť na kolaudačnom konaní	23	26	22	27	123
22/D	Vybavovanie sťažností	8	41	0	5	-
22/E	Vybavovanie podnetov	27	19	35	23	66
41/J-47/J	Vyšetrovanie udalostí	124	145	131	124	95
22/I	Overovanie odbornej spôsobilosti	432	414	629	332	53
22/H	Výjadrenia k pravidlám BOZP, udeľovanie výnimiek	205	60	117	46	39
22/G	Poradenská činnosť	152	160	191	103	54
Počet výkonov		1 457	1 661	1 891	1 413	75
Kód	Dohľad podľa osobitných predpisov	Počet výkonov				% porovnanie 2011/2010
		2008	2009	2010	2011	
23/A	Previerky podľa plánu práce	45	32	79	67	85
23/B	Mimoriadne previerky	10	19	23	6	26
23/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení	9	0	5	7	140
23/C	Účasť na kolaudačnom konaní	14	0	0	3	-
23/J	Vybavovanie sťažností	0	0	0	0	-
23/E	Vybavovanie podnetov	17	0	3	13	433
23/G	Poradenská činnosť	9	4	4	7	175
Počet výkonov		104	55	114	103	90
Kód	Pracovnoprávne vzťahy	Počet výkonov				% porovnanie 2011/2010
		2008	2009	2010	2011	
24/A	Previerky podľa plánu práce					
24/B	Mimoriadne previerky					
24/D	Vybavovanie sťažností					
24/E	Vybavovanie podnetov					
24/F	Následné previerky - kontrola uložených opatrení					
24/G	Poradenská činnosť					
24/H	Povoľovanie ľahkých prác mladistvých					
41/J-47/J	Vyšetrovanie udalostí					
Počet výkonov		0	0	0	0	
Celkový počet výkonov		1 561	1 716	2 005	1 516	76

Tabuľka č. 3

Prehľad porušení predpisov (nedostatkov) podľa objektov

Kód	Skupina objektov dozoru	Počet porušení				% porovnanie 2011/2010
		2008	2009	2010	2011	
0100	Ustanovené pracovné podmienky	47	70	41	15	37
0200	OOPP	18	46	40	33	83
0300	Riadenie BOZP	93	212	187	203	109
0400	Organizácia práce	37	69	77	108	140
0500	Pracovné prostredie	8	14	13	21	162
0600	Prevádzkové budovy a objekty	23	21	25	44	176
0700	VTZ	31	193	161	141	88
0800	Ostatné stroje a zariadenia	76	151	151	165	109
0900	Špeciálne stroje a zariadenia	2	9	13	8	62
1000	Činnosti	88	109	135	59	44
1100	Kolektívne zmluvy	0	0	0	0	
1200	Pracovnoprávne a mzdové predpisy	0	0	0	0	
S p o l u		423	894	843	797	95

Prehľad porušení predpisov na zaistenie BOZP (nedostatkov) podľa ŠKEČ zistených v roku 2011

Kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností		Názov	Počet porušení				% porovnanie 2011/2010
Divízia	Skupina		2008	2009	2010	2011	
01		Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace			0	0	
02		Lesníctvo a ťažba dreva			0	0	
05		Ťažba uhlia a lignitu	398	90	72	57	79
06		Ťažba ropy a zemného plynu	20	13	20	5	25
07		Dobývanie kovových rúd	0	52	36	12	33
08		Iná ťažba a dobývanie	0	639	630	658	104
09		Pomocné činnosti pri ťažbe	5	52	72	57	79
10		Výroba potravín	0	0	0	0	
11		Výroba nápojov	0	0	0	0	
12		Výroba tabakových výrobkov	0	0	0	0	
15		Výroba kože a kožených výrobkov	0	0	0	0	
16		Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	0	0	0	0	
17		Výroba papiera a papierových výrobkov	0	0	0	0	
	18.1	Tlač a služby súvisiace s tlačou	0	0	0	0	
19		Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	0	0	0	0	
20		Výroba chemikálií a chemických produktov	0	0	0	0	
21		Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	0	0	0	0	
22		Výroba výrobkov z gumy a plasty		0	0	0	
23		Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov		3	0	0	
24		Výroba a spracovanie kovov		0	0	0	
25		Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení		0	0	0	
26		Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov		0	0	0	
27		Výroba elektrických zariadení		0	0	0	
28		Výroba strojov a zariadení inde nezaradených		0	0	0	
29		Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov		0	0	0	
30		Výroba ostatných dopravných prostriedkov		0	0	0	
31		Výroba nábytku		0	0	0	
32		Iná výroba		4	0	0	
35		Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu		0	4	1	25
36		Zber, úprava a dodávka vody		0	0	0	
41		Výstavba budov		0	0	0	
42		Inžinierske stavby		35	8	1	13
43		Špecializované stavebné práce		0	1	6	600
49		Pozemná doprava a doprava potrubím		6	0	0	
50		Vodná doprava		0	0	0	
52		Skladové a pomocné činnosti v doprave		0	0	0	
53		Poštové služby a služby kuriérov		0	0	0	
75		Veterinárne činnosti		0	0	0	
86		Zdravotníctvo		0	0	0	
87		Starostlivosť v bytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)		0	0	0	
88		Sociálna práca bez ubytovania		0	0	0	
S p o l u			423	894	843	797	95

Právoplatne uložené pokuty

Druh činnosti, pri ktorej bola pokuta uložená	Počet pokút					Suma pokút v Sk Od roku 2009 v € 1 € = 30,126 Sk				
	2008	2009	2010	2011	porovnanie 2011/2010	2008	2009	2010	2011	porovnanie 2011/2010
A. Právoplatne uložené pokuty organizáciám										
Previerky stavu BOZP	16	28	33	17	52	1 128 000	5 900	22 743	38 520	169
Mimoriadne previerky	0	0	0	1	-	0	0	0	1 000	-
Vybavovanie sťažností	0	0	0	0		0	0	0	0	
Vybavovanie podnetov	1	0	0	1	-	200 000	0	0	18 000	-
Následné previerky - kontrola uložených opatrení	0	0	1	2	200	0	0	7 000	36 490	521
Overovanie odbornej spôsobilosti	0	0	0	0		0	0	0	0	
Vyšetrovanie udalostí	4	3	1	4	400	200 000	2 960	16 500	9 500	58
Spolu - pokuty uložené organizáciám	21	31	35	25	71	1 528 000	8 860	46 243	103 510	224
B. Právoplatne uložené pokuty fyzickým osobám (jednotlivcom)										
Previerky stavu BOZP	3	1	0	3	-	9 000	300	0	372	-
Mimoriadne previerky	1	0	0	0	-	5 000	0	0	0	-
Vybavovanie sťažností	0	0	0	5		0	0	0	210	
Vybavovanie podnetov	1	0	0	6	-	3 500	0	0	319	-
Následné previerky - kontrola uložených opatrení	0	0	0	0		0	0	0	0	
Vyšetrovanie udalostí	1	0	2	2	100	2 000	0	200	63	32
Spolu - pokuty uložené jednotlivcom	6	1	2	16	800	19 500	300	200	964	482
Blokové pokuty	41	36	40	36	90	29 800	789	861	834	97
C. Rozdelenie právoplatne uložených pokút podľa druhu výkonu										
Kontrola BOZP	21	31	35	25	71	1 528 000	8 860	46 243	103 510	224
Trhový dohľad	0	0	0	0			0	0	0	
Kontrola PPV	0	0	0	0			0	0	0	
Kontrola NZ	0	0	0	0			0	0	0	
Spolu - pokuty uložené organizáciám	21	31	35	25	71	1 528 000	8 860	46 243	103 510	224
Kontrola BOZP	6	1	42	52	124	19 500	300	1 061	1 798	169
Kontrola PPV		0	0	0			0	0	0	
Kontrola NZ		0	0	0			0	0	0	
Spolu - pokuty uložené jednotlivcom	6	1	42	52	124	19 500	300	1 061	1 798	169

Prehľad iných rozhodnutí podľa druhu

Kód	Druh rozhodnutia	Počet rozhodnutí				% porovnanie 2011/2010
		2008	2009	2010	2011	
21	Zákaz prevádzky VTZ tlakových	0	0	0	0	
22	Zákaz prevádzky VTZ zdvíhacích	0	1	1	0	0
23	Zákaz prevádzky VTZ plynových	1	0	0	0	
24	Zákaz prevádzky VTZ elektrických	0	3	0	2	-
25	Zákaz prevádzky ostatných strojov a zariadení	6	10	5	1	20
31	Zákaz používania výrobných a prevádzkových priestorov	2	0	1	1	100
32	Zákaz používania technológie, činnosti	5	6	3	2	67
34	Odobratie, prípadne obmedzenie rozsahu oprávnenia organizácii	17	0	0	1	-
42	Zákaz práce nadčas ostatných	1	0	0	0	
43	Zákaz nočnej práce mladistvých	0	0	0	0	
44	Zákaz nočnej práce žien	0	0	0	0	
48	Zákaz ostatných prác bez oprávnenia, resp. bez príslušnej kvalifikácie	3	2	0	1	-
49	Zákaz ostatných prác proti predpisom	2	2	4	3	75
50	Zákaz vykonávať práce bez právneho titulu (nelegálna práca)	3	0	1	2	200
Rozhodnutia spolu		40	24	15	13	87
Uloženie blokových pokút (do roku 2008 v Sk; od roku 2009 v €)		29 800	789	861	834	97
Právoplatne uložené pokuty organizáciám (do roku 2008 v Sk; od roku 2009 v €)		1 528 000	8 860	46 243	103 510	224
Právoplatne uložené pokuty osobám (jednotlivcom) (do roku 2008 v Sk; od roku 2009 v €)		19 500	300	200	964	482

Podiely hlavných skupín zdrojov na celkovom počte SPÚ *

Kód	Skupina zdrojov (klasifikácia podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb. a vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
I.	Dopravné prostriedky	1	1			3			1	1	1	0	1	0	1
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	1						1				0	1	1	0
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné		1									1	1	1	0
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb			1		1				1		0	0	0	0
V.	Materiál, bremená, prednety	2	1	2	4			3		4	3	1	0	1	0
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje	2										0	0	0	0
VII.	Priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny	1										0	20	1	0
VIII.	Kotly, nádoby a vedenia (potrubia) pod tlakom	1									1	0	0	0	0
IX.	Elektrina						1					0	0	0	0
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly											0	0	0	0
XI.	Iné zdroje											0	0	0	0
S p o l u		8	3	3	4	4	1	4	1	6	5	2	23	4	1

* - SPÚ = smrteľný pracovný úraz

Podiely hlavných skupín zdrojov na celkovom počte ŤPÚ /ŤUZ *

Kód	Skupina zdrojov (klasifikácia podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb. a vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z.)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006		2007	2008	2009	2010	2011
										1. - 6. mesiac	7. - 12. mesiac					
I.	Dopravné prostriedky		1	1		1						2	0	2	1	0
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky				2	2		2	1	3	2	1	3	3	4	2
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné		1		1			1	1				3	1		0
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb	1	1	1					1		7		8	4	2	0
V.	Materiál, bremená, predmety	5	2	3	2	3	1		3	2	7	8	8	11	2	1
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje		2	1							1					0
VII.	Priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny				1		1		1							0
VIII.	Kotly, nádoby a vedenia (potrubia) pod tlakom															0
IX.	Elektrina			1					1				1			0
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly															0
XI.	Iné zdroje						1					1				0
S p o l u		6	7	7	6	6	3	3	8	5	17	12	23	21	9	3

* - ŤPÚ = ťažký pracovný úraz, ŤUZ = ťažká ujma na zdraví

Podiely jednotlivých skupín príčin na celkovom počte SPÚ *

Kód	Skupina príčin (klasifikácia podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb. a vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	1998	1999	2000	2001	2002	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1.	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu	1				1		1			1	4	2			1	0
2.	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie					1		1								0	0
3.	Chýbajúce (nepridelené), nedostatočné alebo nevhodné OOPP															0	0
4.	Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, prípadne komunikácie													1		0	0
5.	Nedostatky v osvetlení, viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia															1	0
6.	Nesprávna organizácia práce	1			1					1						0	0
7.	Neoboznámenosť s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie															0	0
Spolu príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ (kódy 1 až 7)		2	0	0	1	2	0	2	0	1	1	4	2	1	0	2	0
8.	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia	1	2	2	1	1		1	1	2		1	1	1	2	0	1
9.	Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochranných opatrení															0	0
10.	Nepoužívanie (nesprávne používanie) predpísaných a pridelených OOP (prístrojov)															0	0
Spolu príčiny, spočívajúce v konaní samotného postihnutého (kódy 8 až 10)		1	2	2	1	1	0	1	1	2	0	1	1	1	2	0	1
11.	Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie)		1							1				0		0	0
12.	Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon	2		1	1							1	1	0		0	0
13.	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami													0		0	0
14.	Nezistené príčiny	3			1	1		1					1	0	21	2	0
Spolu iné príčiny (kódy 11 až 14)		5	1	1	2	1	0	1	0	1	0	1	2	0	21	2	0
S p o l u		8	3	3	4	4	0	4	1	4	1	6	5	2	23	4	1

* - SPÚ = smrteľný pracovný úraz

Podiely jednotlivých skupín príčin na celkovom počte ŤPÚ/ŤUZ *

Kód	Skupina príčin (klasifikácia príčin podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb. a vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006		2007	2008	2009	2010	2011
										1. - 6. mesiac	6. - 12. mesiac					
1.	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu	1	1	1		2			1	1	1	4	1	3		1
2.	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie	1					1				1			1		1
3.	Chýbajúce (nepridelené), nedostatočné alebo nevhodné OOPP															0
4.	Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, prípadne komunikácie		1	1							2					0
5.	Nedostatky v osvetlení, viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia															0
6.	Nesprávna organizácia práce			1	1					1						0
7.	Neoboznámenosť s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie			1									1			0
Spolu príčiny spočívajúce v zamestnávateľovi (kódy 1 až 7)		2	2	4	1	2	1	0	1	2	4	4	2	4	0	2
8.	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia	2	1	2	3	1	2	3	2	2	2	3	9	7	6	0
9.	Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochr.opatrení														1	0
10.	Nepoužívanie (nesprávne používanie) predpísaných a pridelených OOP (prístrojov)											1				0
Spolu príčiny spočívajúce v konaní samotného postihnutého (kódy 8 až 10)		2	1	2	3	1	2	3	2	2	2	4	9	7	7	0
11.	Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie)		1			2								2		0
12.	Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon	2	3	1	1	1			5	1	11	3	8	3	1	0
13.	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami												1	1		0
14.	Nezistené príčiny				1							1	3	4	1	1
Spolu iné príčiny (kódy 11 až 14)		2	4	1	2	3	0	0	5	1	11	4	12	10	2	1
S p o l u		6	7	7	6	6	3	3	8	5	17	12	23	21	9	3

* - ŤPÚ = ťažký pracovný úraz, ŤUZ = ťažká ujma na zdraví

Vývoj pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania

Rok	Priemerný počet nemocensky poistených zamestnancov	Celkový počet pracovných úrazov (PÚ)	Počet PÚ > 3 dni PN	Počet dní PN pre PÚ	Početnosť PÚ na 100 zamestnancov	Priemerné percento PN z dôvodu PÚ	Počet dní PN na jeden PÚ	Priemerný denný stav PN z dôvodu PÚ	Počet smrteľných PÚ (SPÚ)	Početnosť SPÚ na 100 000 zamestnancov	Počet chorôb z povolania
2000	13 869	897			6,47				3	21,63	102
2001	13 439	836			6,22				4	29,76	133
2002	12 499	751			6,01				4	32,00	120
2003	10 365	698			6,73				1	9,65	102
2004	9 551	553			5,79				4	41,88	143
2005	8 741	465			5,32				1	11,44	100
2006	9 992	502			5,02				6	60,05	150
2007	10 387	504			4,85				5	48,14	234
2008	11 057	419			3,79				2	18,09	56
2009	10 991	435	375		3,96				23	81,96	70
2010	9 943	398	294		4,00				4	40,23	55
2011	14 624	610	274		4,17				1	6,84	19

Poznámka: PÚ = pracovný úraz, SPÚ = smrteľný pracovný úraz

Podiely jednotlivých skupín zdrojov na celkovom počte OPÚ a RPÚ

Kód	Skupina zdrojov (klasifikácia podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb. a vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	Počet OPÚ a RPÚ podľa jednotlivých skupín zdrojov												
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006		2007	2008	2009	2010	2011
								1. - 6. mesiac	7. - 12. mesiac					
I.	Dopravné prostriedky	42	29	19	20	22	24	8	9	14	15	13	19	16
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	19	14	10	8	11	13	7	6	12	11	13	17	11
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	20	25	19	13	9	15	6	5	16	18	9	16	11
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb	185	182	163	184	115	110	64	66	133	124	94	80	68
V.	Materiál, bremená, predmety	496	452	445	384	289	228	132	117	245	194	194	141	140
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčky a prístroje	81	63	45	41	66	33	13	8	32	16	20	9	18
VII.	Priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny	12	22	10	15	14	5	1	3	9	2	30	3	1
VIII.	Kotly, nádoby a vedenia (potrubia) pod tlakom	9	3	5	5	5	2		1	3	3	0	3	1
IX.	Elektrina	1	7	1	1	1	1			1	3	0	0	1
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	1	3	5	3	2	3			1	0	1	0	0
XI.	Iné zdroje	21	26	19	20	12	22	11	17	21	8	17	10	7
S p o l u		887	826	741	694	546	456	242	232	487	394	391	298	274

* - OPÚ = ostatný pracovný úraz, RPÚ = registrovaný pracovný úraz

Podiely jednotlivých skupín príčin na celkovom počte OPÚ a RPÚ *

Kód	Skupina príčin (klasifikácia podľa vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/1975 Zb. a vyhl. MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.)	2001	2002	2003	2004	2005	2006		2007	2008	2009	2010	2011
							1. - 6. mesiac	7. - 12. mesiac					
1.	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu	28	33	20	13	11	16	10	29	33	39	42	36
2.	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie				3			2	1	1	1	2	2
3.	Chýbajúce (nepridelené), nedostatočné alebo nevhodné OOPP				3				5	0	1	0	0
4.	Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, prípadne komunikácie	2	1	4	6	3	4	1	8	4	4	7	11
5.	Nedostatky v osvetlení, viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia								1	1	1	2	0
6.	Nesprávna organizácia práce	1	1		3				1	2	1	2	0
7.	Neoboznámenosť s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie		1							1	0	0	0
Spolu príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ (kódy 1 až 7)		31	36	24	28	14	20	13	45	42	47	55	49
8.	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia	196	191	182	116	96	57	68	160	143	154	107	101
9.	Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochr.opatrení	1				1				1	1	1	0
10.	Nepoužívanie (nesprávne používanie) predpísaných a pridelených OOP (prístrojov)	4	4	2	4	3		1	2	4	1	1	0
Spolu príčiny spočívajúce v konaní samotného postihnutého (kódy 8 až 10)		201	195	184	120	100	57	69	162	148	156	109	101
11.	Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie)	3	8	3	15	7			4	3	2	0	1
12.	Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon	560	474	449	359	305	157	146	252	177	144	121	111
13.	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami	12	4	5	3	9	3		2	4	2	1	6
14.	Nezistené príčiny	19	24	31	21	21	5	4	22	20	40	12	6
Spolu iné príčiny (kódy 11 až 14)		594	510	488	398	342	165	150	280	204	188	134	124
S p o l u		826	741	696	546	456	242	232	487	394	391	298	274

* - OPÚ = ostatný pracovný úraz, RPÚ = registrovaný pracovný úraz